پرچم

واقعات نشان دهنگ دموکراتیک افغانستان و نیروهای دموکراتیک

۱۸ قوس ۱۳۴۷

رویداد های مهم

جهان درهفته گذشته

درشرق میانه :

بعد از آنکه فروش طیارات جت جنگی نوع «فانتوم ۴» امریکا بالای اسرائیل به مرحله قطعیت رسید، تجاوزات هوائی اسرائیل بسرحاله تازه ای داخل شد. اسرائیل بخاطر اختیار نمود. چنانچه در هفته گذشته چندین بار مواضع نظامی، دهات سرحد کشورعربی را در شرق دریای اردن بشدت بمباران کرده دهها نفر قتل، زن وپیر مرد را بقتل رسانیده خسارات زیادی را وارد کرده بود. این تجاوز ت بحدی عریان وبی پرده بود که کاوناری با رینگ نما ینده مخصوص هوائی ملت متحد را سخت خشمگین ساخت و مسؤو لیت عوا قب وخیم این تجا وزات و حشیا نه را در پیوش اسرائیل انداخت. یارلمان ازدن حکومت امریکا را نسبت بفروش طیارات جنگی به اسرائیل ملزم قرارداده. این عمل اوراندشمنی با اعراب تلقی نمود.

بالاخره، معلوم شدکه مظاهرات اخیردر جمهوریت متحدعربی که ازپوهنځی شرعیات در منصوره نشات نمود وبدیگر پوهنتونهای آن کشور در سکندریه وقاهره سرایت کردودیاداشت قتل ۱۶ نفر محصل، وبسته شدن پوهنتونها گردید، در اثر تحریک شبکه جاسوسی اسرائیل که درراس آن پالتصاحب منصب عسکری جمهوریت منحد عربی بنام محمد حسادة قرار داشت، صورت گرفته است.

وامدهاران اسرائیل بیه اتکا ی امپریالیزم بین المللی بالجاجت اصرار می ورزند که حاضر نیستند ماطقی اشغالی را ترک گویند، ولو بقیمت یك جنگ دیگر هم باشد.

مبارزات اراذیخواهان عرب درمناطق اشغالی کسب شدت نموده، خسارات قابل ملاحظه مالی وجا نبی به اشغالگران اسرائیل وارد مینمایند.

از اوضاع چنین برمی آید که اگراسرائیل وحامیان او به فیصله های شورای امنیت واکارگامه جهان جواب مثبت ندهند وطرق حل سیاسی و مسالمت آمیز مسئله مرق، نیا نفرامسود ونمایند ، قوای خود از مناطق اشغال شده بیرون نکنند و به تجاوزات خود بر کشورهای عربی خاتمه ندهند، وقوع یك جنگ دیگر در شرق میانه حتمی وقریب بنظر می آیدکه از جنگ سال گذشته شدیدتر، صحنه آن وسیعتر وعواقب آن بمراتب وخیم تر خواهد بود.

از آنرو باید همه بشریت صلحخواه وکلیه نیرو های ضد متر فی و بشر دوست وضدجنگ با تمام وسایل ممکنه بر اسرائیل وحامیان آن فشار وارد نمایند وآنها را از عواقب خطیر اعمال تجاوزکارانه شان بر حذرسازند تاشود که صلح جهانی ازین ناحیه متضرر گردد.

درعربستان جنوبی :

یمن جنوبی نخستین سال آ ز ا دی خود و ا ر جتن گر فت رئیس جمهور ریت مر دم یمن جنوبی طی بیانیه ای اظهار داشت که علی رغم مشکلات زیادی که باآن مواجه بود، دولت یمن جنوبی در این مدت یك سال آزادی خویش یك سلسله کارهای مفید وبا ارمی انجام داده است. رئیس جمهوریت جنوبی ضمن تقدیر از کمك های کشورهای سوسیالیستی ، امریکارا به ایجادموانع در راه ترقی ورسیدن به سوسیا لیزم متهم نمود. وی گفت که عربستان سعودی بیك پاکاه امپریالیزم مبدل شده است. موصوف اظهارداشت که عربستان سعودی وامریکا در این تلاش مدبوحانه شان، ناکام خواهند شد .

درجنوب شرق آسیا .

بالاخره ویتنام جنوبی بعد ازتعلل زیاد، اسمای هیات اعزامی خودرا به کنفرانس صلح پاریس اعلام نمود. رژیم سیگون سعی فراوان بخرج داد تاماذاکرات صلح پاریس را از اداهاین اصرار خود، که یکانه نماینده مردم ویتنام میباشد ، ـ ـ ـ باز دارد. ولی نه رژیم سیگون و نه حامیان آن توانستند این حقیقت را که جبه ۲ آزادی ملی ویتنام جنوبی از پشتیبانی همه جانبه مردم ویتنام جنوبی برخوردار است، پرده بپوشانند.

جنگهای داخلی و ویتنام جنوبی بیش از هر وقت دیگر شدت اختیار نموده است. زو وخوردهای شدیدبخصوص در حوالی سیگون ، بین قوای جبهه آزادی ملی وعساکر امریکائی ورژیم سیگونی جریان دارد.

در جبهات دیگر نبرد جنگی باشدیدی بین طرفین جاریست وتلفات سنگین مالی وجانی به هردو طرف وارد میگردد. طیارات امریکائی بار دیگر مرحدات کمبودیا را بشدت بمباردنمود . جنگهای شدیدی بین قوای رژیم سیگون وجبهه آزادی ملی در نزدیکی سرحدات کمبودیا در جریان است و گفته میشود که پارتیزانها سه هلیکوپتر امریکائی را سقوط دادند. مگذا در جبهاتدیگر چندین هلیکوپتر وطیاره امریکائی در ویتنام جنوبی سقوط داده شده است.

داکتر هوچی منه طی بیانی به جبهه آزادی ملی اظهارداشت که مردم جهان شاهد پیروزیها و جانباز یهای شما است. دشمن در مقابل شما به زانو در آمده است. اما بالیزم مجبورشد تا نمایاران خودرا بر ویتنام شمالی قطع نماید . حالا باتمامیدگان ویتنام شمالی وویتنامکه داخل مذاکره شده اند ولی شما ای ملل برسنان واقعی تعلموم شدن نمایید مذاکرات به ضربات هلاکت بار خود بالای دشمن ادامه دهید !»

دوشیز گان تحصیلات عالی میخواهند

نامهٔ سرکشاده متعلمات ښوونځی سوریا

نامهٔ زیرین ا ز طرف عده ئی ازمتعلما ت، به نما یند گی از ساز متعلما ت ښوونځی متو سطهٔ سوریا (واقع میروس میدا ن) بجریده پرچم واصل گردیده است .

آنان تقاضا کرده اندتا نامهٔ اینانرا برای ارائهٔ مطالبات شا ن وبفرض جلب حما یت افکار عامه درمعرض نشر قرار دهیم. پرچم به تا سی از اصل «معارف برای همه» این نامه را ذیلا درمعرض نشر قر ار میدهد :

بااداره محترم جریدهٔ پرچم !

از آنجا که پرچم تا شر اید نشده همیشه در سنگر د فا ع از حقوق زحمتکشان کشور ما قرار دارد وبمعوا ره خواستهای صنفی قشر ما وطبقات زحمتکش کشور ما را در صفحات خود منعکس می سازد ، ما متعلمات مکتب متو سطهٔ سوریا خواستهای صنفی خود را قرار دادیم بشما ا رسال میدا ریم تا لطفا بانشر آن در جر یدهٔ پرچم ما را ممنون سا زید .

۱ـ معلا لیمهی کنیم که مکتب متو سطهٔ سو ر یا به لیسه ا ز تقادامه شود .

۲ـ سیستم درسی و تعلیمات مترقی یا نوسایل مجهز در متو سطهٔ سور یا تعمیم داده شود .

۳ـ تعمیر ښوو نځی بصورت اسا سی ساخته شود.

ما متعلمات مکتب متو سطهٔ سوریا ازدو سال با بتطرف چندین در تبابه عرا تصی بو ز ا رت معارف سپر دیم ولی طبق معمول وعده فردا بیامیداد نه، فردا بیکه هر کز د سید نی نبود . بالاخره در ا ز اخبر عقرب این ما ننیت تمام متعلمات با نفاق تام دست باعتصاب چما ر روز ه زدند.

وزا رت معارف تو سط تیلفون با ما ا ز ا ینده متعلمات داخل عقا همه شد وبعدازیك ماه کمرا حا صرگردید باطالبات ماموافقه نماید ، اما مشروط باینکه ما از اعتصاب دست بردا ریم ماموا فقت کردیم واز اعتصاب دست کشیدیم.

دوروزبعدو فتیکه وضع عادی شد عریضه ایکه محتوی نکات بد ما وقت فوق بود، توسط شاگردان خودبوزارت معارف سپردیم . وزا رت ما رفدر مورد اعتصاب از ادارهٔ مکتب، توسط تیلفون معلومات خو ا ست وادا و ا ز ښوونځی اطمینان دا دکه متعلمات بصنوف خود ما جعه کرده و ضع کاملا عادی است . وزا رت معارف همیشکه اوضع اطمینا ن گرفت بصورتدرشتی بمعلا لیات ما جواب منفی داد ومتعاقبا شام بمانور تعطیل ما بکار است»

دآباسین سپیدي

سپیدی نوی چاودلی وی چه باسین ویده شوی در دو نه راوبارول اود سبا وون ورمی چه دسینه لمستوخو ا ز غبرګدلی تا ویلی راژو نه وسپیږل .

پښتون بز گردخپلی خبری به مینځ کی دمها جرو م غانو کی نګهار له خوبه را یا خاوه . سنر کی بی ومثیلی به وه شو او یا لکه دبر بکیو لمبه ناخایی یخیل بستر کی وورېده . سنر کی بی برانیسلی . داسمان به خنیګله خلوه کی بی نظر دسپیدو سپینیه پیاره ونښت . سره راتا وشو او بوه اوږده دمه بی وا خیستله . سپیدلی هوا بی ویده دو توبه بهتوو کی وخو خول . لمخیر نغرا ووو. داباسین کوه کوږه او لیونی. خپی بی تر سنر گو شوی ، پاس بی وګدل نیلی اسما ن لویی او د ر نښت سخت و لړ زاوه. داوبو بیخ به خثلوګی بی دسنورو به آزادو حدودو نظر ونښت اوتا خا بی بی بی چا ته پاڅ وو. سنر کی بی داو پښی . رنګ بی بدل شو . شونډې بی ور پیلی . لاس بی واچاوه اودخپل کمیس کریوان بی تر لمنی پوری وشلاوه . غوښتل بی چه خان داباسین خو ر بی بو خپو ته وسیاری اودسپیدبه آزادو خپو کی داسات شر دوتګی پایی له خپلی لمنی خخه لری کا ند ی ، مګر یوه نامعلومه احساس بی پښتوبو باندی دیوی تخی مسکا خپه و خخلوله . سنر کی بی دس به کاسه کی واوخرخیدی

اوس چه زما یه هنو کی ویدهشوی او تو نه سر راپوونه کوی ، گوندی دا نور خنګیږوله نه متیری او ازدازی دلمو دخنو وخت به نا ئیږدی شوی دی .

راوخیږه ، ای مقدسه لمره راوخیږه!

پرپیږده چه زمدا داسان او تو خنګیږو نه بغیلو بښو اولا سوکی مات کړم.

پرپیږده چه به دی آزاده ئیږ کی آزاد واوسم. ازاد ژندګو کړم اوآزا د هسو شم .

سلیمان لایق

اعترافات صدراعظم و وزرا...

(از ص۱)

به قانون اسا سی ، حقوق و همچنان وظایفی دارند.»

سوال: پس چرا عملا حقوق مردم مطابق به قانون اساسی تامین نمیشود؟

ـ ... همچنان در تطبیق احکا م قانون اساسی نباید بهمچوگونه تبعیض و امتیاز مجال داده شود.»

سوال: پس چرابه تبعیض وامتیاز مجال داده میشود؟

ـ ... بگانه راه تامین مصوبه تو ازدرین بورد ، تطبیق قانون میر ی از همچوگونه تسامح و اهمال در آن میباشد.»

سوال: پس چرا در تطبیق قانون تسامح واهمال میشود؟

ـ ... برای جلو گیری ازسوء استفاده ، اختلاس ورشوه و سوء اتکاری مسوولین امور مساعی جدی مابذکی انکشاف تولیدات ازجانب دیگر سیاسل دشوار و پیچیده اقتصادی وسالی دامیان آمده است در نتیجه آن تطبیق سومین پلان متاثر گردد....»

سوال: چرا انکشاف تولیدات عقب مانده است؟ چرا مسایل دشوار و پیچیده اقتصادی وسالی بمیان آمده است ؟

ـ ... تزئید مواد ازتراقی در ردیف اول احتیاجات کوتنی قرار میگیرد. بنا برین در تزئید تولیدات صنعتی وزراعتی ،خاصه استیلا ك داخلی ودر رومسه وارداتی اقلام صادراتی تاحدتوان سعی بعمل خواهد آمد.»

سوال: درراه تزئید مواد ازتراقی وتولیدات صنعتی وزراعتی واصلاح اقلام صادراتی چه سعی بعمل آمده است؟

ـ ... افغانستان از مساعدتهای علمی وفنی بی قید وشرط و بی شایبه کشورهای دو ست حسن استفبا ل وآنچه درین مورد برای تطبیق پروژه های اولین ودومین پلانها ی پنجساله افغانستان مورد استفاده آمده است موجب قدردانی ما میباشد ...گرچه متوقعیم کشورهای دوست باپیمانه مؤثری بمساعدت خود ادامه خواهند داد. مگرباید آماده آن گردیم تحولات اقتصادی ما داخل امکانات ضیق مالی ویا تحمل عسرت مجاله بنابسودی را از و ظایف اساسی خود میدانند»

سوال: چه صرفه جویهای جدی وعده بمقصد تحولات اقتصادی در جوکات دولت صورت گرفته است ؟ دردرایر ملیونها افغانی تبذیر و اسراف واختلاس از کسانیکه ملت چه تعابیری گرفته شده؟

(ادامه دارد)

دریاکستان:

حکو مت پا کستا ن مجبورگر د یده که د ر اثر فشار مردم وبخصوص بشمول برادر بوتو یکعداد مجرمین سیاسی را از حبس رها کند وقسما به خواستهای محصلان موافقه نماید.

تظاهرات مردم پښتو نستان وبالای رهبران حزب تشتل عوامی والهای قوانین استعماری مناطق پښتونستان ادامه داشت. پولیس پاکستان در شهر پشاور، کویته و دیگر شهر های پښتو نستان ازچوب وگلزاشك آورا ستفاده نمود. اوضاع در سر تاسر پښتونستان، پاکستان متشنج مینا شد و حکومت پاکستان مدبوحانه تلاش می نماید که از وخیم شدن بحران فعلی جلوگیری نماید .

در ایتالیا :

اعتصابات بزرگ در سر تا سرایتالیا جریان دارد. دربك اجتماع بزرگ که دران یك ملیون نفراشتراك ورزیده بود، به خانواده های دو نفر دهقانیکه به قتل رسیده بودند ابرازتسلیت شد وعمل پولیس را شدیدا تقبیح نمودند . قرار اطلاع درچندین شهر دیگر ایتالیا بخصوص درشهر میلان زدو خورد های دیگری نیز بین پولیس ومردم صورت گرفت و ده ها تن مجروح شد . در روم و دیگرشهر های ایتالیا مغازه ها، وسا یط حمل ونقل شهری، کیاکیانه ها، سینما ها، تلفون وتلگراف وبنادر مسدود گردیده بود.

در امریکا :

بیست هز ا ر کا ر گر برق نیویارك دست به اعتصاب زدند. کا ر گران از داد معاش، راضایه می نمودند . نسبت اعتصاب کارگران برق بسیاری از مردم نتوانستند به خانه های خود بر گردند، تمام وسا یل برقی خا موش بود .

در فرانسه :

سر ا ز پنجشنبه ۱۴ قوس سی هز ا ر کا ر گر فابریکه موتر سازی رینو علی و غم اقدا مات اضطراری حکومت فرانسه دست به اعتصاب زدند .

پرچم

هر دوشنبه خپیږی

د تا سیس کال : خوره ۱۳۴۶

د امتیاز خاوند او مسؤول مدیر : سلیمان لایق

پته : ژرلنبت مارکیت محمد خان جانخان واټ

دوه ګڼه یه ۲۵۰ـ افغانی .

دولتی مطبعه

په خوست کی مظاهره

دقوس به شپږمه ورځ دخو ست دلیسی هلکانو به داسی حال کی چه به امتحان وکړو مصروف وودولیسی دادارى دمستبدانه عمل په مقابل کی به مظاهره لاس پسو ی کړل. دمظاهری تفصیل به پسه دانلوتکی ګڼه کی وپاڼی سی .

پرچم

ناشر اندیشه های دموکراتیک خلق افغانستان

شماره سی و نهم دو شنبه ۱۸ قوس ۱۳۴۷ ۹ دسمبر ۱۹۶۸

خلق:

ـ مدافع واقعی مصالح ملی، استقلال ملی، آزادی ملی، حاکمیت ملی ؛

ـ آفریننده ثروت ملی، تسویه ملی، عاید ملی، اقتصاد ملی، فرهنگ ملی سمن وعنعنات عالیهٔ ملی، شخصیتها و قهرمانان ملی ؛

ـ پاسدار صلح، دموکراسی، ترقی اجتماعی ؛ ودوستدار بشریت مترقیست

م. ا. خیبر

زموږ په هیواد کی د بشر د حقوقو د اعلامیی د ورځی لمانځنه (!)

رادیو افغانستان پوښخبرور کړ چه وایی دمکرو ملتو عمومی اسامبلی دسمبر لسمه ورځ دبشرد حقوقو د اعلامیی دو د ځی به حیث د عالمی ورځ د اعلان شوی ده او افغانستان به کلوونو کی د بشر د حقوقو د اعلامیی ۱۰ ماده ئی د لانمی ولمانځل شی.

زموږ بدبختانه دا ده چه د بشر د حقوقو د اعلامیی د ورځی د لمانځنه کی د بر خی اغستلو به خاطر یخیل هیواد کی استفاده از فرصت میخوا سته ئی له ووږی، جانی، کو ، صحت او سواد پر ی ښی دی، ګر ځل دسنر کی د لوړ ، ورځ لما ختن گیری . ورځ خپا یی . جریدی مجلی او رادیو یو به همدی مناسبت ګلدانی ، مقالی اومضامین خپروی . دلما ختن ا و خو ښی کنفرا نسونه ګو ، کنسرتونه ترتیب شوی او د ضه پیژی اودا وضعه ښی چه گوا ی زموږ هیواد یواخنی هیوادی چه دنسر دحقوقو اعلامیه هم دلفظ یا هم دمعنی به لحاظ بهمغه کی تطبیق گیری . دهیواد ښو ا ی وګړی بی له تبعیضه له یو اوخوا تو اوهم بی آزادو نه بر خو ردا دی کیږ ی چه دخلکو د ذ ی بنمر ی مسؤولین سعی کوی دهیوا د خلکو دزړه زوند یا قیمت بیرو ا قمی خپروونو اوهالف امیز و وینا دو یه دزړه لدریواو نه پټ کاند ی او دنسر دحقوقو داعلا می دموادو یه تطبیق کی دحیله ئی تاګی یا ندی برده او چوی . هر د ا واقعیت دپر بر بند دواو نشی کیدای د دردا ختیو تبلیغاتو یه ذریعه بی وچاله سنر کو پټ کاندی . واقعیت ئا حد دی وایی چه زموږ یه طبیعاتی پوله کی ، لکه هره بله طبیعاتی پوله نه ، دهیواد د استقلا ر ، دفقر او غنا ، دخپلو آزادو او ترقی دپاره ، دهر ډول تیری ، دهغو قواو د ر ز ر خو ر ز ا تیری . دهغو قواو د ا ز ا د و ، انسانی فضیلت او کرا مت به پر خه کی ، دامپریالزم او تکوطیانو نه پرته، دزورو ټاره ضیع به هر ته نشته دخلکو دزوند یه پر خه کی دا سی هیڅ خانته نشته چه به هر کی دا سی تبعیض نور سا ست موجودنه وی.

اجتما عی بی عد ا لتی او د ا ضو حقو نابر ا ب ر ی ، فساد او ظلم دخلکو د اجتما عی زوند یه اعما قو کی نفو ذ کړی دی . ضرورت نشته دی ، ویری از عدم اطمینان ټول ځا یو نه نیولی دی. تملق او عوړ ما لی، ذسیسی او تو طئی دافلیت او لیا قت ځای ژوند و . دخلکو عیوبی اوخلا ق دی

ژوندګله دخلقو عادی ژوند نه یخوا نه زیات مخ به لوړلو دی . لنډه داچه خلکو سنر اکثریت کار کوی او د بر کالی تر خو دطفیلی او هیواد پر مذدوانو با ند ی و ح چنی جا کم افلیت د عناصرو ، نیکمرغی اونجیل وسایل پر ابر گاندی او نخبله به دولت دفقر او بو نه نیا ست تو هین او سپکا وی کی ژوند و کړی او هره شی . به ژبا ر ه

ایسنو نکو طبقا تو پوری دمر بو طو ها ستو ها نو ژبا نه فی صدی یخوا نردچه دخوا ښ عمر نه ورسیږی د غلا بی قوا ورژوند دخرا وپه شو ا ر ه کله له فیشخخ اوهغه پر خه بی چه دکو زندی یا نه کیږی دفقر او لاس ننګی لامسیه تحصیل او تعلیم نشی کولی. دهیواد ملیو نو نه گړی دخخنو پیر بو به دوه به طبیعی غاړو و ، سمځواو

(ص۳)

تنوری مترقی و پیشرو عصر ما ، وطن ووطنپرستی را در داخل اجتماع واقعیت های اجتماعی مطالعه میکند. وطن ووطنپرستی مقوله های تاریخی واجتماعی اند که مضمون و جوهرآن را شرایط معین تاریخی جامعه تعیین میکند . به ښ تر تیب مسر زمین و مسکنه و پیوند تاریخی آن در یا ـ یکدیگر محتوی عینی دارد . دفاع از منافع عمومی سلطه در چوات این سرزمین ، مضمون عمومی وطنپرستی وتجول و تکامل آنها در طول تاریخ، خصلت تاریخی مفاهیم وطنن و وطنپرستی را تشکیل میدهد.

قرنهاست که هموطنان زحمتکش ارزوها وزیاد مندیهای قاطبه ملت افغانستان قرار داریم.»

سوال: پس چرا بری ا ز فع نیازمندیهای قاطبه ملت افغا نستان اقدام اساسی صورت نمی گیرد؟

ـ ... در یك طرف احتیاجات مردمانی را که آرزومند کسب حداقل وسایل زندگانی امروز ومصؤونبودن حقوق شان ازهرنوع تجاوزندیدبخوبی میشناسیم . همچنین مستشعریم در مقابل آنهمه توقعات جوانان، روشن فکران ومتورین کشور قرار داریم که برای استدلای افغانستان در اجرای اصلاحات مؤثر آرزوهای بیشرفته ای دارند»

سوال: توجه کنید! تابصورت ضمنی اعتراف نمیشود کهمردم ماازحداقل وسایل زندگی برخوردار نیستند ودر برابر تجاوز مصؤونیتی ندارند؟

ـ ... مسلم است که مردم، مطابق

(ص۴)

اعترافات صدر اعظم ووزرای افغانستان

بیشتر از یکسال از حکومت شاغلی اعتمادی میگذرد . طی این مدت رئیس واعضای حکومت دردوامد مختلف ، دربارهٔ عقب ماندگی تاریخی کشور ، دربارهٔ کندی رشد تولیدی، در بارهٔ وضع نابسامان و پراگندهٔ مالی ، ادادی و فرهنگی افغانستان ودرنهایت در بیزامون رنجها ومسایل عمومی مالی باشاره و کنایه ، مستقیم وغیر مستقیم سخن میگو یند و اعترافات صریح و روشنی را نیت. تاریخ پرهیجان معاصر مردم افغانستان نموده اند . برای آنکه زمینه هایبحث علمی وارز یابی واقعبینا نه وانتقاد صحیح مهیا شده باشد ووظیفه رستان فضاوتها و تبصره های خودرا بر مبنای مصالح ملی ، روی این بیانات و اعترافات حکومت بنمایند ، اینك بخشی از بیانات واعترافات مستند وتاریخی رئیس واعضای حکومت را به ترتیب تاریخ ایراد ان ، نقل مینمائیم و قبل ازاینکه قضاوتها و تبصره های خودرابرای انبهمه اعترافات در پرچم به نشر بسپاریم تا مردم به کنکاش وعقب ماندگی تاریخی و علل وعوامل آن پی برند و هدفهای مشخص ـ نتایجبخش ملی و اجتماعی را درپیش گذارند و برای تغییر و دیگر گونی وضع موجود و ایجاد تحول بنیادی در کشور دست بکار شوند . دربرابر هر اعتراف حکومت سوالهائی مطرح مینمائیم تا هموطنان ما بتوانند باتعمیم بیشتر آن ، علل عقب ماندگی وحقوقهای دموکراتیک را در اجرای اصلاحات مؤثر بررسی کرده ، برای اجرای این امر از تمام متخصصین کشور مرتجع ، جا سو سان ، جاقو کشان ، فاشیستهای وطنی ، اخوا نیان، مسلم لیگیان و ملتی وماجرا جویان ، اتحاد سیا عی را تشکیل داده بودند . ولی در برا بر سیل عظیم جوانان وطنپرست ، ملی ، دموکراتیک وترقیخواه مواجه گردیدند و با مدا فعین مرتجع خود ، چون برکاهی از سر راه جنبش آزادیبخش ملی خلق افغا نستان بدور انداخته شدند .

هر گاه در گذشته شیوه حاکم در دستگاه حاکمه علیه مبارزان رهائی بخش خلق ا فغا نستان بر که به دا ر ورود واد مکنی ، غل وزنجیر بود. ولی اکنون شیوه فتنه انگیزی وتحریك سیاه ترین نیرو های ارتجاعی زیر ماسك مزورانه موریا کارانه ئی بنام «دین ، ناسیونالیزم وغیره» وهمچنان استعمال ده ها اصطلاح شریف به شکل دو بیندی علیه صد بیش ترین عناصر ملی ، وطنپرست ترین فرزندان خلق و دموکراتیك ترین و ترقیخواه ترین مدا فعان وطن کار برده میشود .

سیاست حیله و تز ویر و تظاهر ریا را تا ریخ این نیرو های سیاه ارتجاعی زیر نام دروغ غین دفاع ا ز «دین، ملیت، وطن» وحتی «موکراسی عدالت اجتماعی ،سو سیال دموکرات ومتاع ملت افغانستان» نمونه هائی از دسایس وتو طئه ان ارتجاع دا خلی و ما دا ران امیر یا لیزم بین المللی است که مدتاریخ مبارزان آزادیبخش ملی ما ، چه در دوره مشر وطیت «اول» و چه در نهضت امانی و چه در نهضت های بعد از آن تا کنون به کرات دیده شده است . این امر قابل توجه است که هم اکنون مرتجعین وطنی ما نند در تخ تر یج نشر حاکمه ، این هوا داران ارتجاع نمیوه و تبلیغات علیه بهتر ین فرزندان خلق نمیوه نستان و بلو چستان دست بکار اند . این مرتجعا ن د طی ودشمنان خلق در حقیقت آب آسیاب دشمن میریزند.

اکنون به بینیم که هدف این تبلیغات دشمنان خلق افغانستان چیست : مسالهٔ مر کزی و حا د مبا رزات کنونی ما ، درین مر حله تاریخی حل عمده ترین تضاد جامعهٔ ما ، یعنی تضاد بین طبقه حاکمه فئو دالی و توده های عظیم دهقانان است وخطر دشمنان خلق افغانستان عبارت است از بسیج ا لیزم و عمال و مدا فعین آن از یکسو و خلق افغا نستان و طبقات و قشر های دمو کرا تیك ملی ازسوی دیگراست. حل این تضاد بهیچ نحو نیرو های دمو کراتیك ملی ، طبعا بستگی تر دیکی با اتحاد نیرو های در بوردر جامعه دارد . یك نگاه بتاریخ گذشته مبارزات نجات بخش ملی ما نشان میدهد که ارتجاع، استبداد واستعمار غالبا کامیابی خود را مدیون ایجاد تفرقه ، نفاق ، تشتت واختلاف در صفوف نیرو های صدیق ملی و است وخنثی اتحاد این نیروها را برای خود خوب تشخیص داده است. نیرو اتحاد و ما رزه را میشنا سد. بهمین جهت اکنون کوشش میکند که گاهی بر سیله تحریك فعالیت چیر وانه و ما جرا جو یانه از طرف منحر فین چپ، وگا هی بو سیله نخریبات زیر کی سیاه از نجا عی مدافع وا ی وا ستا د بنام «ملیت ودین» به مرکز اصیل نیرو های جنبش آزادیبخش ملی خلق افغا نستان ، این بر جمله ارزان دلیر و وطنپرست حمله کند و تبلیغات نادرست رابراه اندازد واتحاد را از میان بردارد.ولی این نیرو های سیاه ارتجا عی امپر یالیزم بین المللی هر «مارکی» را که بی پذیر نند هم اکنون واقعیت غیر ملی بودن ومرتجع بودن آنها را در میان مردم افغا نستان بسر ملا شده است و هر روز ما سکها از چهره های سیاه شان میافتد و هر گودال و سیاه چاهی را که برای آزادیخواها حفر کرده اند ، دوباره کشور میخوا هند حفر کنند ، فردا خود در آن سقوط خواهند کرد !

(ص۲)

ماسکها از چهره های سیاه میافتد!

ومارك هانمایان میشود!

جنبش ۲۴ روزهٔ محصلان کشور مرحله نوین کار را در تاریخ جنبش خلق وطن ما آغاز نهاد ، توطئه ئی که این بار با مداخله علنی عناصر سیاه ارتجاع داخلی و عمال اجنبی بشیوه فاشیستهای هتلری واخوانیان و مسلم لیگی ها تدارك و دنبال گر دیده بود ، خنثی شد واز جریان عظیم تظاهرات محصلان تجر یه برگاهی از سر راه جنبش آزادیبخش ملی خلق افغا نستان بدور انداخته شد و فتنه انگیزی خود که ضد مصالح ملی و ضد منافع افغا نستان است ، نرسید ند .

ارتجاع سیاه داخلی و خارجی با استفاده از فرصت میخوا ستند علیه سنگر های آزادی ، علیه پر چمداران پخش خلق ا فغا نستان یورش نرود واد مکنی ، غل وزنجیر بود. ولی اکنون شیوه فتنه انگیزی وتحریك سیاه ترین نیرو های ارتجاعی زیر پرچم ، برای اجرای این امر از تمام دستگاه تبلیغاتی «دین ، ناسیونالیزم وغیره» وهمچنان استعمال ده ها اصطلاح شریف به شکل دو بیندی علیه صد بیش ترین عناصر ملی ، وطنپرست ترین فرزندان خلق و دموکراتیك ترین و ترقیخواه ترین مدا فعان وطن کار برده میشود .

سیاست حیله و تز ویر و تظاهر ریا را تا ریخ این نیرو های سیاه ارتجاعی زیر نام دروغ غین دفاع ا ز «دین، ملیت، وطن» وحتی «موکراسی عدالت اجتماعی ،سو سیال دموکرات ومتاع ملت افغانستان» نمونه هائی از دسایس وتو طئه ان ارتجاع دا خلی و ما دا ران امیر یا لیزم بین المللی است که مدتاریخ مبارزان آزادیبخش ملی ما ، چه در دوره مشر وطیت «اول» و چه در نهضت امانی و چه در نهضت های بعد از آن تا کنون به کرات دیده شده است . این امر قابل توجه است که هم اکنون مرتجعین وطنی ما نند در تخ تر یج نشر حاکمه ، این هوا داران ارتجاع نمیوه و تبلیغات علیه بهتر ین فرزندان خلق نمیوه نستان و بلو چستان دست بکار اند . این مرتجعا ن د طی ودشمنان خلق در حقیقت آب آسیاب دشمن میریزند.

اکنون به بینیم که هدف این تبلیغات دشمنان خلق افغانستان چیست : مسالهٔ مر کزی و حا د مبا رزات کنونی ما ، درین مر حله تاریخی حل عمده ترین تضاد جامعهٔ ما ، یعنی تضاد بین طبقه حاکمه فئو دالی و توده های عظیم دهقانان است وخطر دشمنان خلق افغانستان عبارت است از بسیج ا لیزم و عمال و مدا فعین آن از یکسو و خلق افغا نستان و طبقات و قشر های دمو کرا تیك ملی ازسوی دیگراست. حل این تضاد بهیچ نحو نیرو های دمو کراتیك ملی ، طبعا بستگی تر دیکی با اتحاد نیرو های در بوردر جامعه دارد . یك نگاه بتاریخ گذشته مبارزات نجات بخش ملی ما نشان میدهد که ارتجاع، استبداد واستعمار غالبا کامیابی خود را مدیون ایجاد تفرقه ، نفاق ، تشتت واختلاف در صفوف نیرو های صدیق ملی و است وخنثی اتحاد این نیروها را برای خود خوب تشخیص داده است. نیرو اتحاد و ما رزه را میشنا سد. بهمین جهت اکنون کوشش میکند که گاهی بر سیله تحریك فعالیت چیر وانه و ما جرا جو یانه از طرف منحر فین چپ، وگا هی بو سیله نخریبات زیر کی سیاه از نجا عی مدافع وا ی وا ستا د بنام «ملیت ودین» به مرکز اصیل نیرو های جنبش آزادیبخش ملی خلق افغا نستان ، این بر جمله ارزان دلیر و وطنپرست حمله کند و تبلیغات نادرست رابراه اندازد واتحاد را از میان بردارد.ولی این نیرو های سیاه ارتجا عی امپر یالیزم بین المللی هر «مارکی» را که بی پذیر نند هم اکنون واقعیت غیر ملی بودن ومرتجع بودن آنها را در میان مردم افغا نستان بسر ملا شده است و هر روز ما سکها از چهره های سیاه شان میافتد و هر گودال و سیاه چاهی را که برای آزادیخواها حفر کرده اند ، دوباره کشور میخوا هند حفر کنند ، فردا خود در آن سقوط خواهند کرد !

(ص۳)

کاوه

پرچم ووطنپرستان

دموکراتیك خلق افغانستان برافراشته باد!

میراث ارزشمن چند هزار سالـــه یدران ونیاکان ماست، بدا نسبت ا ـ در شرایط کنونی جهان کـــه امپریالیزم بین المللی هر روز کوشش میکند ملل عقب ما نده اسیا، افریقا وامریکای لاتین را به زنجیر اسارت نکهدارد ، منافع ملی نزد پرچمداران خلق ووطن افغانستان درعالیترین شکل خود بصورت مبارزه برای استقلال ملی ، دفاع از حاکمیت ملی وآزادی ملی ، ایجاد اتفساد ملی ودموکراسی ملی تظاهر میکند . استقلال وآزادی ملی در نزد ترقیخواهان دموکراتیك حق افغانستان بمعنی آزادی ملی و وطن در حل تمام مسائل مربوط به حیات داخلی ورواپط خارجی خود با ملل کوچك وبزرگ دیگر جهان ، اعم از شرق وغرب است . وطنپرستی ودفاع ازمنافع ملی بادفاع ازحقوق مسلم ملی ارتباط عمیق ناگسستنی دارد .

هرگاه به تاریخ کشور ما توجهٔ وطنپرستانه (به از دی تعصب مسلکی) مبذول گردد ، دیده خواهد وآزادیما در دیرسرزمین ما افغانستان زیدگی میکنند و ازان در مقابل تاخت وتازها و اشغالگران خارجی دفاع نموده و در حفظ وطن خونها ریخته اند . علاقه آتشین پرچمداران ترقی ـ جوام ـ دموکراتیك خلق به این سرزمین ووطن که محیط سیاسی ، فرهنگی و اجتماعی معین ، شان و محصول و یکدیگر محتوی عینی دارد . دفاع از منافع عمومی سلطه در چوات این سرزمین ، مضمون عمومی وطنپرستی وتحول و تکامل آنها در طول تاریخ، خصلت تاریخی مفاهیم وطنن و وطنپرستی را تشکیل میدهد.

قرنهاست که هموطنان زحمتکش ارزوها وزیاد مندیهای قاطبه ملت افغانستان قرار داریم.»

سوال: پس چرا بری ا ز فع نیازمندیهای قاطبه ملت افغا نستان اقدام اساسی صورت نمی گیرد؟

ـ ... همچنان آینده وطن، ما را نگران میسازد که نسلها ی خلف ، ما را از روی مسؤولیت تا ریخی امروز ما جکوه به موردقضاوت قرار خواهند داد.ماهمه درین زمان مقابل توقعات

(ص۴)

دستگیر پنجشیری

ردشایعات زهر آگین

رادیو پاکستان

رادیو پاکستان در سرویس دری شب چهارشنبه ۱۳ قوس خود، راجع به مقاله ئی تحت عنوان (هیواد زړ ورلوخان) منتشره در جریده پرچم، در باره وضع زندگانی مردم دلیـــر بلوچ افغانستان تبصره پر و پاکندی تفتین آمیز وغرض آلودی پخش نمود. این امر همه نشرات حکومت ارتجاعی

بلوچ افغانستان وبا مصالح عا لیـــا کلیه مردم افغانستان وحق تعیین سرنوشت بلوچهای آنطرف خط جعلی واستعمار ی دیورندازرشه در تضاد است وبشیوه « تسیسه آمیزی عمل در باره وضع زندگانی مردم دلیـــر بلوچ افغانستان تبصره پر و پاکندی تفتین آمیز وغرض آلودی پخش نمود. مقصوض می سا ر د ؛ ا ز ا ر ه ا ن آن

بلوچ از زندگی اسارت بار وغم انگیز شان به خارج میباشد که در پنجه ارتجاعی پاکستان بسر می برند با به قول سعدی مبخور مشهور وطرق زمین (قدر عافیت) در تحت اسارت پاکستان را بدانند. واز بیکار مفدس خود بشیوه ئی بدانند که پاکستان دست بر ی د ازند وسلاح خود

آزادما در دیرسرزمین ما افغانستان مدافع وطنپ

از اداد مترقی

تئوری علمی تکامل اجتماعی

- ٦ -

تاریخ جامعه بحیث تاریخ تکامل شیوه های تولید

ونعو بطن حتمی یك شیوهٔ تولید به شیوهٔ دیگر

-٢-

جامعهٔ بردگی :

در جامعهٔ بردگی رشد نیرو های تولید ادامه می یابد، افزار چو بین و سنگی برای همیشه جای خود را به افزار فلزی، اندتامسی بزرنجی وسیس آهنی را میگذارد. استفاده از افزار فلزی حاصل دهی کار را در زراعت بالا میبرد. در کارگستت فلحات، باغبانی پیدا میشود. برای آبیاری، جوی‌ها آبگیرها وسایل آرد کردن غلبهات آب‌ها بساخته میشود. استخراج معاد من تو سعه می یابد که در کان دستی بکمك افزار بسیارساده مورد استفاده قرار میگیرد.

جریان تقسیم کار همچنان ادامه می یابد. در تولید پیشه وری رشته های مختلف مانند فلز کاری ،اسلحه- سازی تیپه لباس وکفش، نساجی،دباغی وغیره ظهور میکند. امور ساختمانی ، کشتی سازی ،وتکنیك نظامی توسعه اختیار مینماید.شهرها بوجود می‌آید وتجارت و صنعت‌می یابد.

اساس مناسبات تولید جا معهٔبردگی عبارت است از «مالکیت بردهٔ» بر وسایل تو لید وبر خود برده وهمچنین بر محصو لاتی که بر دگان‌تولید میکنند ، برده دارد فقط آن‌اندازه‌که برده سهم میدهد که از کر سنگی نمیرد .

بدین ترتیب در جا معهٔ بردگـی‌مناسباتی بر قرار گردید ها کـی ازنا بعیت اکثریت جا معه از اقلیت واستثمار بیرحمانه معدو دی بر دهدار ان‌که از هرگونـه‌حقی‌محروم بـودند . ایـن مناسبا ت نا مدنی به رشد نیرو های تـو لیـدکمك کرد، ولی بعد به‌مانعی جـدی‌در راه تکا مل تو لید اجتماعی تبدیل شد. تولید ایجاب میکرد که افزارهای کار بطور مداوم تکمیل گردد ،حاصل دهی کار بالا رود ، ولی‌برده به ایشکار علاقه ای نشان‌نمیداد .زیرابه هیچوجه درسهود وضع او مؤ ثر نمی‌افتاد . برده دارنیز بخاطر تولید بود در شرایط استثمار غیرانسانی ، هم از لحاظ جسمی و هـم‌ازلحاظ روحی دچار انحطاطو رخوت بود .

بادگذشت زمـان مقدار مبادلهٔ میان نیر وهای تولید ومنا سبات تولیدبه‌حدت‌حود رسید . مطا هر این تضاد همان قیام بـردگان بـود . قیام بـردگان‌همراه با هجوم قبایل مجاور اساس نظام بردگی را در هم ریخت وبـر- خرابه های آن جا مقدٔ فئودالی باشد ، برپـا گردید .

آسه مائی

حقوق اقتصادی واجتماعی

کارگران

اتحادیه هایاسندیکاهای کارگری

اتحا دیه یا سند یکا عبارت ا ز سا زمان توده ای و یکـی از اشکال سازما نی طبقه کار گر وزحمتکشا ن است که میتوان شامل تمام کارگران ومزد بیگران بر حسب رشتهٔهای مختلف گردد . اتحادیه از نیاط بین طبقه کار گر و توده ها ی زحمتکش را تأمین مینما ید .

برای تشکیل و تکامل اتحادیه‌های کار گری شرایط مشخص عینی لازم است.کارگر در ان جریان مدا رزه علیه سر ما یه داران به این نتیجه میر سند که باید تمام نیرو هایخود را یکجا متحد سا زند و عزمهای مشترکی مبارزه را آغازکنند. جهت تشکل کار گران درا تحادیه ها سه شرط اساسی ضروری می بیا شد : (١) پیدایش فابر یکات ومونستا ت تو لیدی بزرگ که دا در هم ریخت وبـر- خرابه های آن جا مقدٔ فئودالی باشد ، برپـا گردید .

در ایـن شرایط تدریجا ا فکا ر کارگران عوض‌گردیده‌وروحیهٔ تازه‌ئی را برای همد ردی، همکاری وحدت عمل بین آنان بوجود میاید که زمینه را برای ایجاد اتحادیه های کار گری فراهم میا زد.

چنانچ آنکه راجع به صور ر ت تشکیل اتحادیه‌ها ی کا ر گری د ر افغانستان باید بر دازیم در پنجا به اختصار کامل به تاریخچه نهضت و پیدایش نخستین سند یکا ها ی کار گری در بعضی از کشور های قدیم سر ما یه دا ری اشاره‌میگردد:

در انگلستان : درین گسترفیل از حرکتهو دیکراروپایی‌رشد سر ما یه دا ری آغاز ودر ١ ا سط قر ن ١٨ شر ا یط ا لا زم بر ا ی ایفاء‌صنعتی فراهم گردید و در آ ن صنایع ماشینی در آنکشور وجـود یوجود آمد . بانتیجه طبقهٔ کارگر انگلستان در زمان بانتیسه کوتاهی بوجود آمد وازهمان ابتدای امر مورد استثمار وحشیانه سرمایه داران قرار گرفت که این امر کار گران را بارزه مبارزه در راه بهبود وضع زندگی شـان وا میداشت .

مبارزه کارگران در ابتدا بشکل قیام ها و اعمال خودسرانه و غیـر متشکل علیه ماشین و سرمایه داری ممکن بود ،اما بعد ها ماشینها رامی‌شکستند واستاد کاران وسرمایـه داران را میکشتند. این عصیان ها و قیام‌ها نتیجهٔ استثمار وحشیانه ای بود که کارگران را بعکس انتظار میدا د.

برای نخستین بار،اتحادیهٔ کار گری بافندگان ناتینگ‌هام درسال ١٧٩٢ در انگلستان تشکیل گردید. کار این اتحادیه در ابتدا تشکیل صندوق کمك متقابل بود که تدریجا رهبری اعضایها را نیز بعهده گرفت و سپس اتحادیه‌ها ی دیگری بوجود آمد . اتحادیه‌های کارگری (تریدیونیون‌ها) انگلستان در اواخر قرن ١٨ فقط کار گـران متخصص را بصورت قبول میکردند، تاانیکه در اوائل قرن نزدهم در اثر مبارزات مستحکمانهٔ کارگران ، قوانین ضد کارگری لغو گردیـد و نهضت سندیکائی رشد و توسعهٔ بیشتری پیدا کرد . بعد ا نهضـت طرح‌وتنظیم پلانهای رشد اقتصادی و نا تظام در آن تغییر نسبی ایـکـه تاثیر بر تحولات ا ی تو لید روزا ویا جتماعی طی دو پلان پنجسا لـه بوجود آمد . در دور ا نقلاب تر نسبو ت نیز تغییراتی‌رخ‌نداگردید. سر کهای آکوسیت بلانکی تشکیل شد .

طبقهٔ کـار گـر فرانسه پس از بیشتری طولانی بالاخره توانستندد ر سال ١٩٦٨ به تاسیس سندیکا هـای کارگری فرانسه پس از آن رشـد بیشتری یافته و توانست با متحید ساختن سندیکاهای کوچك درولایات وسیس در تمام کشور ، کار گران فرانسه را در اتحادیه های صنعفی متشکل سازد . اکنون در فرانسه سه سازمان سندیکائی کارگری‌وجود دارد که در موارد لازم باهم همکاری مینمایند .

در آلمان : کارگران صنعفی در آلمان خـیلی دیر تر از انگلستان و فرانسـه ـ در اوائل قرن نزدهم پدید آمدند و علت اساسی آنهم این بود که رشد اقتصادی ـ اجتماعی آلمان بر اثر نبودن دولت واحد ووجـود روابط فئودالی‌کارگر در کشور های نامبرده صورت میگرفت ـ در آلمان سیستم فئودالی و سرمایه داری توأماً بود تا کار گران را تحت فشار قرار میداد .

وضع طاقت‌فرسای‌کار گران‌سبب گردیده که در سال ١٨٤٢ بـرای افغانستان حیلیها واقعی بوده بین سرمایهٔ داران وکارگران انگلستان تامین گردد .

در فرانسه : پس از پیروزی انقلاب بورژوازی در فرانسه (انقلاب کبیر فرانسه ـ ١٧٨٩) راه برای سرمایهٔ داری هموار گردید . بازشد سندیکا ها ی کار خانه های ماشینی تعداد کارگر فرانسه نیز افزایش یافت وبرای تامین حقوق اقتصادی واجتماعی بارزه کار گران عوض‌گردیده‌وروحیهٔ تازه‌ئی را برای همد ردی، همکاری وحدت عمل بین آنان بوجود میاید که زمینه را برای ایجاد اتحادیه های کار گری فراهم میا زد.

چنانچ آنکه راجع به صور ر ت تشکیل اتحادیه‌ها ی کا ر گری د ر افغانستان باید بر دازیم در پنجا به اختصار کامل به تاریخچه نهضت و پیدایش نخستین سند یکا ها ی کار گری در بعضی از کشور های قدیم سر ما یه دا ری اشاره‌میگردد:

در انگلستان : درین گسترفیل از حرکتهو دیکراروپایی‌رشد سر ما یه دا ری آغاز ودر ١ ا سط قر ن ١٨ شر ا یط ا لا زم بر ا ی ایفاء‌صنعتی فراهم گردید و در آ ن صنایع ماشینی در آنکشور وجـود یوجود آمد . بانتیجه طبقهٔ کارگر انگلستان در زمان بانتیسه کوتاهی بوجود آمد وازهمان ابتدای امر مورد استثمار وحشیانه سرمایه داران قرار گرفت که این امر کار گران را بارزه مبارزه در راه بهبود وضع زندگی شـان وا میداشت .

مبارزه کارگران در ابتدا بشکل قیام ها و اعمال خودسرانه و غیـر متشکل علیه ماشین و سرمایه داری ممکن بود ،اما بعد ها ماشینها رامی‌شکستند واستاد کاران وسرمایـه داران را میکشتند. این عصیان ها و قیام‌ها نتیجهٔ استثمار وحشیانه ای بود که کارگران را بعکس انتظار میدا د.

برای نخستین بار،اتحادیهٔ کار گری بافندگان ناتینگ‌هام درسال ١٧٩٢ در انگلستان تشکیل گردید. کار این اتحادیه در ابتدا تشکیل صندوق کمك متقابل بود که تدریجا رهبری اعضایها را نیز بعهده گرفت و سپس اتحادیه‌ها ی دیگری بوجود آمد . اتحادیه‌های کارگری (تریدیونیون‌ها) انگلستان در اواخر قرن ١٨ فقط کار گـران متخصص را بصورت قبول میکردند، تاانیکه در اوائل قرن نزدهم در اثر مبارزات مستحکمانهٔ کارگران ، قوانین ضد کارگری لغو گردیـد و نهضت سندیکائی رشد و توسعهٔ بیشتری پیدا کرد . بعد ا نهضـت طرح‌وتنظیم پلانهای رشد اقتصادی و نا تظام در آن تغییر نسبی ایـکـه تاثیر بر تحولات ا ی تو لید روزا ویا جتماعی طی دو پلان پنجسا لـه بوجود آمد . در دور انقلاب تر نسبو ت نیز تغییراتی‌رخ‌نداگردید. سر کهای آکوسیت بلانکی تشکیل شد .

طبقهٔ کـار گـر فرانسه پس از بیشتری طولانی بالاخره توانستندد ر سال ١٩٦٨ به تاسیس سندیکا هـای کارگری فرانسه پس از آن رشـد بیشتری یافته و توانست با متحید ساختن سندیکاهای کوچك درولایات وسیس در تمام کشور ، کار گران فرانسه را در اتحادیه های صنعفی متشکل سازد . اکنون در فرانسه سه سازمان سندیکائی کارگری‌وجود دارد که در موارد لازم باهم همکاری مینمایند .

در آلمان : کارگران صنعفی در آلمان خـیلی دیر تر از انگلستان و فرانسـه ـ در اوائل قرن نزدهم پدید آمدند و علت اساسی آنهم این بود که رشد اقتصادی ـ اجتماعی آلمان بر اثر نبودن دولت واحد ووجـود روابط فئودالی‌کارگر در کشور های نامبرده صورت میگرفت ـ در آلمان سیستم فئودالی و سرمایه داری توأماً بود تا کار گران را تحت فشار قرار میداد .

وضع طاقت‌فرسای‌کار گران‌سبب گردیده که در سال ١٨٤٢ بـرای افغانستان حیلیها واقعی بوده بین سرمایهٔ داران وکارگران انگلستان تامین گردد .

در فرانسه : پس از پیروزی انقلاب بورژوازی در فرانسه (انقلاب کبیر فرانسـ